

Valtiosihteeri Ann-Mari Kemell
TEM

Valtion vastinrahoitus kansallisen erä- ja luontokulttuurimuseon investointihankkeeseen

Hyvä valtiosihteeri,

Johdatte valtiosihteerityöryhmää, joka pohtii parhaillaan toimenpiteitä itäisen Suomen hyväksi huomattavasti muuttuneessa geopoliittisessa tilanteessa.

Yhtenä konkreettisenä ja vaikuttavana toimenä sekä viitaten valtiovarainministeri Annika Saarikon 9.6. Imatran vierailuun ehdotamme, että **valtion ensi vuoden tulo- ja menoarvioon sisällytetään OKM:n momentille 29.80.50 (Eräät avustukset) valtion vastinrahoitus uuden kansallisen erä- ja luontokulttuurimuseon investointihankkeeseen.**

Päätös valtion osallistumisesta myös hankkeen investointivaiheeseen varmistaa sen, että uusi museo voidaan avata sijaintipaikkakilpailun voittaneelle Imatralle 2026.

Uudella museolla on iso vaikutus paitsi metsästys- ja kalastus- sekä luonnon virkistyskäytön perinnön vaalimisessa ja tallentamisessa myös ja ennen kaikkea Saimaan ja koko itäisen Suomen elinvoimalle matkailun vetovoimatekijänä. Vuoksen varrelle entiseen kaupungintaloon syntyvä sekä kotimaisia että kansainvälisiä kävijöitä kiinnostava kohde kompensoi niitä menetyksiä, joita itärajan rajanylitysliikenteen ja venäisturismin hiljentymisestä alueelle seuraa.

Eduskunta myönsi kuluvalle vuodelle 500 000 euron määrärahan museon käynnistyshanketta varten. Yhdessä Imatran kaupungin ja maa- ja metsätalousministeriön sekä Lappeenrannan kaupunkiseudun myöntämän muun hankerahoituksen kanssa kaksivuotisessa hankkeessa on käytettävissä 850 000 euroa museon toimintakonseptin, sisällön ja hallinnon sekä talouden suunnitteluun.

Tuloksena on museon perustamispäätöksen mahdollistava dokumentaatio, jonka pohjalta nykyisen kaupungintalon muuttaminen uuteen käyttöön voi alkaa. Käynnistyshankkeen johtajana aloittaa 1.8. intendentti Pia Paukku, jolla on vankkaa kokemusta ja osaamista Merikeskus Vellamosta ja Suomen Merimuseosta Kotkasta.

Hanke on jo käynnistynyt ja myös museon tulevan toiminnan rahoitus on pitkälti kunnossa, kun nykyisen Riihimäellä sijaitsevan Metsästysmuseon toiminnot ja kokoelmat sekä OKM:n ja MMM:n avustukset siirtyvät uuteen museoon. Lisäksi tulevat mukaan myös kalastus ja kokonaan uutena luonnon virkistyskäyttö, kuten retkeily, marjastus, sienestys ja muut luontoelämykset, joiden suosio ja merkitys ovat vahvassa kasvussa. On tärkeää, että nämä suomalaisuuteen olennaisesti liittyvät tiedot, taidot ja harrastukset välittyvät myös tuleville sukupolville.

Arkkitehti- ja muu rakennuksen muutostöiden suunnittelu on osa hankkeen investointivaihetta, jonka rahoitukseen Imatran kaupunki on sitoutunut osallistumaan 14 miljoonalla eurolla.

Ottaen huomioon, että kyse on hankkeesta, jossa tavoitellaan kansallisen vastuumuseon statusta 2028 alkaen ja myös merkittävää vahvistusta Suomen asemaan erä- ja luontokulttuurin perinnön vaalimisessa sekä kansainvälisessä luontomatkailussa, on perusteltua, että valtio osallistuu hankkeeseen vastaavalla vastinrahoituksella.

Kyse on kolmen vuoden siirtomääräraha, josta ensimmäinen kahden miljoonan määräraha tulisi varata jo vuoden 2023 budjettiin ja seuraaville vuosille loput 12 M€. Lisäksi säätiö hakee aktiivisesti myös yksityistä rahoitusta. On kuitenkin ilmeistä, että rakennuskustannusten nousu vaikuttaa myös tähän hankkeeseen. Siksi on varauduttava siihen, että näitä 2020 tehtyjä laskelmia joudutaan tarkistamaan vielä ylöspäin suunnittelun ja kustannusten täsmentyessä.

Kaupungintalon alakerran pysäköintitilojen muuttamien museon kokoelmien ajanmukaisiksi, vaatimukset täyttäviksi säilytys- ja varastotiloiksi voisi alkaa jo 2023 syksyllä, kun investointirahoitus varmistuu. Nämä tilat voisivat olla myös museoalan muiden toimijoiden käytössä siltä osin kuin erä museo ei itse niitä tarvitsisi. Investointirahoituksella voidaan myös jo ensi vuonna käynnistää arkkitehtisuunnittelu muidenkin tilojen muutostöiden osalta.

Uuden museon suunnittelu- ja toimintarahoitus on siis pitkälti jo varmistunut. Mutta vielä tarvitaan myös investointirahoitusta turvaava valtion vastinrahoitusta koskeva linjaus 2023 tulo- ja menoarvioon.

Keväällä hyväksyttyihin kehyksiin määräraha ei sisälly. Siksi esitämme, että uuden erä- ja luontokulttuurimuseon investointivaiheen vastinrahoitus sisällytetään johtamanne valtiosihteerityöryhmän itäistä Suomea koskeviin budjettiriihessä käsiteltäviin ehdotuksiin.

Yhteistyöterveisin,

Matias Hilden
vt. kaupunginjohtaja
Imatran kaupunki

Satu Sikanen
maakuntajohtaja
Etelä-Karjalan
maakuntaliitto

Matti Viialainen
Puheenjohtaja
Suomen erä museosäätiö

Lisätietoja: www.eramuseo.fi
Puheenjohtaja Matti Viialainen, 044-7700515
Hankejohtaja Pia Paukku, 041-5335 444